

WOS 2023 Temat VI — Naród i Państwo

KURIER kurierwilenski.lt/2023/11/13/wos-2023-temat-vi-narod-i-panstwo

November 13, 2023

Naród jest trudnym do zdefiniowania pojęciem, ponieważ ma zarówno aspekt kulturowy, jak i polityczny. W najprostszych słowach, naród to wspólnota ludzi związanych wspólnym pochodzeniem, językiem, kulturą, tradycją i historią. Naród to grupa ludzi, którzy utożsamiają się ze sobą jako wspólnota i często mają wspólne poczucie przynależności narodowej.

Cechy narodu:

- Wspólny język
- Wspólna historia i kultura
- Wspólne wartości i przekonania
- Poczucie wspólnoty i tożsamości narodowej

Naród może istnieć bez własnego państwa, co jest przypadkiem narodów rozproszonych na całym świecie, takich jak naród żydowski przed utworzeniem państwa Izrael. Istnieją również narody, które żyją na terytorium innych państw, ale nadal utrzymują swoją tożsamość narodową.

Tożsamość narodowa niejednokrotnie przeradzała się w uczucie wyższości nad innymi narodami i grupami etnicznymi. W tym miejscu należy poznać różnice między szowinizmem, nacjonalizmem a kosmopolityzmem:

Nacjonalizm to miłość do własnego narodu i kultury, wraz z dążeniem do zachowania i podkreślenia tożsamości narodowej. Nacjonałiści zazwyczaj pragną utrzymać swoje wartości i tradycje narodowe, ale niekoniecznie wykazują nienawiść wobec innych narodów. Ich celem jest promowanie własnej tożsamości narodowej, często z poszanowaniem różnorodności kulturowej i etnicznej. Nacjonalizm, gdy jest umiarkowany, może być częścią zdrowej tożsamości narodowej.

Szowinizm to forma skrajnego nacjonalizmu, wyrażająca się w szkodliwym wywyższaniu własnego narodu i kultury kosztem innych narodów. Szowiniści wykazują często niezdrową miłość do swojego narodu, jednocześnie wykazując pogardę i nienawiść wobec innych narodów. Ich postawa jest pełna nietolerancji wobec różnorodności etnicznej i kulturowej na danym terytorium. Szowinizm prowadzi do konfliktów i podziałów między narodami.

Kosmopolityzm – kosmopolici odrzucają nacjonalizm i nie przywiązują dużej wagi do przynależności narodowej. Uważają, że kultury i narodowości są względne i nie powinny prowadzić do podziałów między ludźmi. Kosmopolici często uważają się za obywateli świata

i dążą do pojednania między narodami i kulturami. Nie identyfikują się z konkretnym narodem, ale z ludzkością jako całością. Kosmopolityzm to próba przeciwdziałania nacjonalizmowi i promowanie idei wspólnego dziedzictwa ludzkości.

Czym jest państwo

Państwo to zorganizowana jednostka polityczna, posiadająca terytorium, ludność, rząd i suwerenność. W najprostszych słowach, państwo to jednostka polityczna, która sprawuje władzę nad określonym obszarem ziemi i jego ludnością. Państwo ma zdolność do tworzenia prawa, pobierania podatków, utrzymywania sił zbrojnych, zarządzania sprawami publicznymi i reprezentowania swojego narodu na arenie międzynarodowej.

| Ilustracja: Agata Palińska przy pomocy Canva

Cechy państwa:

- Terytorium
- Ludność
- Rząd
- Suwerenność (niepodległość)

W przypadku większości państw, naród i państwo utożsamiane są ze sobą, co oznacza, że obywatele państwa stanowią naród danego państwa. Jednak istnieją też wyjątki, gdzie jedno państwo może skupiać w swoim wnętrzu wiele narodów. Przykładem jest Rosja, która jest państwem wielonarodowym, gdzie na jej obszarze żyją różne narody, takie jak Rosjanie, Tatarzy czy Czuwasze.

Związek między narodem a państwem

Naród i państwo często wzajemnie na siebie wpływają. Naród to fundament tożsamości państwa, a państwo dostarcza ram prawnych i instytucjonalnych, które umożliwiają obywatelom rozwijanie swojej narodowej tożsamości. Naród jest źródłem kultury, tradycji i historii, które państwo może pielęgnować i chronić. Wspólnota narodowa często jest także podstawą legitymacji państwa – obywatele utożsamiają się z państwem, gdy czują, że państwo chroni ich narodową tożsamość i wartości.